

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1195/21-B

Název	Mateřská škola, Říčany, okres Brno - venkov, příspěvková organizace
Sídlo	Rosická 440, 664 82 Říčany
E-mail	skolka.ricany@seznam.cz
IČ	75023695
Identifikátor	600110117
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Ivana Zajícová
Zřizovatel	obec Říčany
Místo inspekční činnosti	Rosická 440, Říčany
Termín inspekční činnosti	22. – 24. 9. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola, Říčany, okres Brno – venkov, příspěvková organizace vykonává činnost mateřské školy (dále „škola“ nebo „MŠ“) s nejvyšším povoleným počtem 108 dětí, školní jídelny a školní jídelny - výdejny. Ke dni inspekční činnosti bylo zapsáno 81 dětí k pravidelné docházce do MŠ ve čtyřech věkově smíšených třídách na třech pracovištích (ul. Rosická 440, ul. Zemědělská 456, nám. Osvobození 340). Z celkového počtu plnilo 32 dětí povinné předškolní vzdělávání, pět dětí mělo odklad povinné školní docházky a jednomu dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami poskytovala škola podpůrná opatření.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Při vzdělávání dětí vychází škola z koncepce školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP PV“) se zaměřením na rozvoj osobnosti dítěte pomocí environmentálního vzdělávání. Stanovené cíle se škole daří úspěšně realizovat formou uplatňování prvků programu Začít spolu, jehož smyslem je samostatné učení dítěte v prostředí třídy uspořádaném do tzv. center aktivit s námětovou nabídkou činností, přičemž učitel připravuje vzdělávací nabídku tak, aby bylo dítě zaujaté a dále pak plní roli průvodce dítěte na jeho cestě za poznáním. Zasažení školy v blízkosti přírody umožňuje realizovat prožitkové učení, rozvíjet přírodovědnou gramotnost a fyzickou zdatnost dětí. Tomuto způsobu výuky je přizpůsobeno mimo jiné také další vzdělávání pedagogických pracovníků a získávání inspirací kolegiální podporou a naslechy ve školách stejného zaměření. Přestože došlo od minulé inspekční činnosti ke značné obměně personálu školy, dařilo se udržovat kontinuitu vzdělávací činnosti a stanovené cíle úspěšně naplňovat. Toho ředitelka dosahuje díky promyšlenému a systematickému řízení a pravidelně prováděné evaluaci činnosti školy i práce učitelek. Efektivně nastavený funkční informační systém školy umožňuje všem aktérům vzájemnou okamžitou výměnu informací, operativní řešení vzniklých situací a plánování. Problematikou plánování, průběhu a hodnocení vzdělávání, vzájemnou diskusí a předáváním dobrých zkušeností ze vzdělávacích seminářů se ředitelka s pedagogy pravidelně zabývá na jednání pedagogické rady. Organizační záležitosti jsou plánovitě projednávány na provozních poradách s cílem zapojovat všechny zaměstnance do chodu školy a zefektivňovat její činnost. Začínající učitelky se daří začleňovat do systému školy pomocí přiděleného mentora, vzájemných hospitací a cíleného plánování uvádění učitelek do praxe. Kontrolní činnost provádí ředitelka krátkými vstupy do tříd a hospitacemi. Ty nebyly v době zhoršené epidemiologické situace a častého omezení provozu školy realizovány dle stanoveného plánu. Také závěry z nich nebyly cílem následné kontroly, proto v ojedinělých případech nedocházelo k efektivnímu posunu a zlepšování pedagogické práce učitelek.

K zajištění kvalitního prostředí pro vzdělávání jsou všechny třídy vybaveny vhodným nábytkem, učebními pomůckami a dostatečným množstvím hraček uspořádaných do námětových pracovních center (domácnost, ateliér, kostky, manipulační a stolní hry, hudba, knihy a písmena, dramatika, pokusy a objevy, dílna, relaxace). Polytechnické koutky velmi dobře vybavené náradím i materiálem přispívají k rozvoji jemné i hrubé motoriky, podporují u dětí technické myšlení a manuální zručnost. Pro pobyt venku využívají děti z pracoviště Rosická velkou školní zahradu, která je koncipována jako přírodní zahrada, ve které se přirozeným způsobem prolínají vodní prvky, užitková zahrada a herní prvky dětského hřiště.

Z projektu Šablony II se podařilo získat finanční prostředky a využít je ke zvýšení efektivity vzdělávání pomocí školního asistenta a klinické logopedky. Ve spolupráci s organizací MAS Brána Brněnska se podařilo vybavit třídy polytechnickými pomůckami a materiálem.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Třídní vzdělávací programy obsahovaly jasně vymezené dílčí cíle vzdělávání v návaznosti na klíčové kompetence stanovené v ŠVP PV. Plánování vzdělávací nabídky zohledňovalo individuální potřeby jednotlivých dětí, v průběhu vzdělávání se však diferenciací úkolů podle rozvojových možností, zájmů a schopností jednotlivých dětí neodrážela. Přesto byla nabídka činností pro děti pestrá, dětem tematicky blízká, pochopitelná a prakticky využitelná. Kvalitu vzdělávání jednoznačně zvyšovala provázanost spontánních a řízených činností, která dostala od minulé inspekční činnosti výrazného zlepšení. Využívány byly převážně efektivnější formy práce. Vzdělávání dominovala samostatná práce dětí a dětská hra, které učitelky ponechávaly dostatečný časový prostor. Učitelky plnily roli pozorovatele, většina z nich dokázala využít povzbuzujícím způsobem situací vzniklých při činnostech dětí k jejich aktivnímu samostatnému učení a rozvíjení. Uplatňované pedagogické metody poskytovaly dětem prostor i svobodu pro samostatné rozhodování. Učitelky vzdělávání cíleně zaměřovaly na podporu rozvoje funkčních gramotností, zejména přírodovědné, předmatematické a předčtenářské. Děti byly vedeny k aktivnímu učení, rozvoji jejich tvořivosti a myšlenkových procesů. Průběh vzdělávání pozitivně ovlivňovala podnětnost prostředí a jeho uspořádání v centrech aktivit, snadná dostupnost učebních pomůcek, pestrá nabídka dětské literatury, nejrůznějších naučných her a stavebnic. Pomůckami ICT (elektronická lupa napojená na počítač, tablety) disponovalo pouze pracoviště Rosická a děti je při vzdělávání efektivně využívaly. Na soustředění dětí pozitivně působilo zařazování pohybových činností, které přiměřeně rozvíjely jejich motorické dovednosti i prostorovou orientaci. Kladem byly i přirozeně zařazované hudební činnosti podporující komunikační dovednosti a pozitivní vztah k hudbě. Učitelky vedly děti k ohleduplnosti, podporovaly utváření pozitivních vzájemných vztahů a podněcovaly je k dodržování pravidel vzájemného soužití ve většině tříd. Pouze na odloučeném pracovišti Zemědělská nebyl tento systém v hospitovaném vzdělávání příliš patrný a přímo se odrážel v méně pozitivním klimatu třídy. Dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami a dětem s odloženou povinnou školní docházkou byla poskytována jen málo účinná podpora, která nevycházela z doporučení odborných pracovišť. Příčinou byla málo promyšlená spolupráce mezi učitelkou a asistentkou pedagoga a nevhodně nastavená pracovní doba asistentky pedagoga, což dostatečně neumožňovalo efektivní součinnost mezi oběma pedagogickými pracovníky při podpoře rozvoje oslabených stránek osobnosti dítěte.

K posílení sebedůvěry dětí využívaly učitelky časté pochvaly a povzbuzování. V závěru týdne byl dětem ponechán prostor pro shrnutí činností realizovaných v centrech aktivit v průběhu celého týdne. K reflektování vlastních pokroků formou sebehodnocení a vzájemného hodnocení byly děti vedeny ojedinele. S ohledem na krátkodobou paměť dětí předškolního věku bylo toto hodnocení bez možnosti uplatnění prvků formativního hodnocení málo efektivní.

Velkou pozornost věnovaly učitelky dodržování hygienických návyků, kultuře a estetice stolování. Režimová opatření umožňovala dětem rozvíjet sebeobsluhu a samostatnost. Přispívalo k tomu dostatečné překrývání přímé pedagogické práce učitelek. Záměry v oblasti zdravého životního stylu se škole daří naplňovat pomocí dostatečně dlouhé doby pobytu dětí venku, respektováním jejich individuální potřeby odpočinku, vhodnou skladbou jídelníčku a každodenní pestrá nabídkou ovoce a zeleniny a zajištěním pitného režimu. Respektovaná byla také potřeba odpoledního spánku s nabídkou klidových činností dětem, které neusnuly.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pomocí uplatňovaného systému vzdělávání založeného na komplexním rozvíjení schopností a dovedností dětí s bohatou nabídkou činností v centrech aktivit jsou výsledky vzdělávání dětí na dobré úrovni. Dosahované pokroky a vzdělávací výsledky dětí učitelky průběžně sledují a zaznamenávají do diagnostických archů. Záznamy jsou prováděné bez plánování dalšího postupu rozvoje dítěte, individualizovaná vzdělávací nabídka je připravována spíše intuitivně. S portfoliem, které mělo každé dítě založeno, se při vzdělávání dále nepracuje, slouží spíše k zakládání výtvarných prací. Při práci s diagnostikou dětí nedošlo od minulé inspekční činnosti k výraznému posunu. Nejmladší děti neměly výrazné problémy s adaptací, zvládaly běžné činnosti a požadavky, které na ně byly kladeny. Starší děti prokazovaly dobrou úroveň v oblasti komunikace, samostatného rozhodování, při sebeobslužných činnostech a dodržování vzájemných pravidel chování, která si samy stanovily a namalovaly. Starší děti plnicí povinné předškolní vzdělávání dokázaly při činnostech využívat již dříve nabytých znalostí a dovedností. Uplatňovaný systém vzdělávání vedl k dobré úrovni dosahovaných výsledků. Rezervy existují ale v systému podpory dětí v posledním roce před zahájením školní docházky, který nebyl jednotně uplatňován na všech pracovištích. V odloučeném pracovišti Zemědělská neměly děti zvnitřněné sociokulturní návyky, protože při konfliktech, které nedokázaly samy účinně řešit, neměly dostatečně srozumitelnou podporu učitelek a byly málo vedeny k vzájemnému respektu a spolupráci. Pravidelný pobyt dětí venku na školní zahradě přispíval nejen k podpoře jejich fyzické kondice, ale péčí o rostliny a zvířata také k rozvoji přírodovědné gramotnosti. Tříděním odpadu vedou učitelky děti k rozvíjení vztahu k ochraně přírody kolem sebe a základům ekologického chování. Realizace edukativně stimulačních skupinek, seznamování dětí s prostředím spádové základní školy a organizováním přednášek o školní zralosti pro rodiče předškolních dětí je dobrým předpokladem k plynulejšímu a bezproblémovému přechodu dětí do dalšího stupně vzdělávání. Výsledky dětí jsou prezentovány prostřednictvím vystoupení dětí na akcích obce. K naplňování ŠVP PV a obohacení vzdělávací nabídky přispívá spolupráce s dalšími organizacemi (místní knihovnou, cvičení se Sokolem, zapsaným spolkem Říčanský potůček atd.). Škola buduje v dětech vztah k malířství, keramice a estetickému citění. Každoročně se zapojují do malířské soutěže Čarovné barvy země organizované Jihomoravským krajem, ve které jsou děti dlouhodobě velmi úspěšné. O dobré spolupráci se zákonnými zástupci dětí svědčí jejich zapojování do aktivit a života školy a jejich pozitivní zpětná vazba zjištělná z pravidelného dotazníkového šetření. O průběhu vzdělávání jsou rodiče pravidelně informováni na webových stránkách, v uzavřené facebookové skupině, nástěnkách a při individuálních konzultacích.

Závěry

Vývoj školy

- Od minulé inspekční činnosti došlo k celkové obměně personálu školy.
- Vybudování nového pracoviště na ulici Zemědělská a navýšení kapacity odloučeného pracoviště na ulici náměstí Osvobození.
- Za finanční podpory zřizovatele se průběžně zlepšuje vybavení tříd, zkvalitnily se podmínky pro seberealizaci dětí dle jejich zaměření v centrech aktivit. Postupné doplňování školní zahrady herními prvky – vybudování teras se zastíněním markýzami navazujícími na obě třídy pracoviště Rosická.

Silné stránky

- Vzájemné vztahy, společné akce s rodiči a aktivní zapojení dětí mateřské školy do společenského života obce přispívá k budování pocitu sounáležitosti k obci a místnímu regionu.
- Aktivní přístup ředitelky školy ve spolupráci se zřizovatelem v oblasti zkvalitňování materiálních podmínek v souladu se strategií rozvoje školy zefektivňuje vzdělávání dětí.
- Nabídkou nadstandardní aktivity a začleňování keramické tvorby do průběhu vzdělávání rozvíjí u dětí fantazii, estetické vnímání a jemnou motoriku. To se projevilo dlouhodobými vynikajícími výsledky a úspěšností dětí v malířské soutěži Čarovné barvy země.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nahodilé vyhodnocování vzdělávacích výsledků každého dítěte (diagnostika) bez diferenciací vzdělávací nabídky dle jejich potřeb neumožňovalo všestranný osobnostní rozvoj.
- Nízká míra hospitační činnosti nepřispívala ke zlepšování kvality práce učitelek a sjednocování jejich pedagogického stylu.
- Málo uplatňované formy sebehodnocení a vzájemného hodnocení dětí neumožňovalo dětem reflektovat vlastní pokroky.
- Nevhodně nastavená organizace vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí s odloženou školní docházkou se projevila dílčími nedostatky v rozsahu a způsobu poskytování podpůrných opatření.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Diagnostické záznamy o dětech vést průběžně a zjištění z nich využívat při přípravě individualizované a diferencované vzdělávací nabídky.
- Pro zkvalitňování a sjednocování práce učitelek provádět častější hospitační činnost a poskytovat jim efektivní zpětnou vazbu.
- Realizovat formativní hodnocení přispívající k všestrannému rozvoji dítěte.
- Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí s odloženou povinnou školní docházkou vycházet z doporučení poradenských zařízení a stanovovat adekvátní postupy pro jejich důsledné uplatňování při vzdělávání. Organizaci vzdělávání zefektivnit lépe rozvrženou přímou pedagogickou činností asistentky pedagoga.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csic.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení údaje platné ke dni 21. 9. 2021; IZO 107603781 IZO 181 030 462 a IZO 103 091 581
2. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Chráníme si přírodu, žijeme tu pospolu“; č.j.: MŠŘ/112/2021 platný 1. 9. 2021 – 31. 8. 2024
3. Koncepce rozvoje mateřské školy – strategický plán rozvoje školy na rok 2019 - 2023
4. Třídní vzdělávací programy platné pro aktuální školní rok, včetně evaluace
5. Evaluační činnost školy: zpráva o činnosti školy (zpravodaj města), diagnostika (záznamy o vývoji dítěte, vstupní dotazník pro rodiče, diagnostika kresby dítěte, sběrná portfolia) záznamy z hospitační činnosti ředitelky ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022, hodnocení tematických částí, autoevaluační arch učitelek podle Kompetentního učitele 21. stol., dotazník pro správní zaměstnance, dotazník pro rodiče
6. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2021/2022, projednáno na pedagogické radě dne 30. 8. 2021
7. Zápisy z jednání pedagogické a provozní rady
8. Třídní knihy vedené ve školním roce 2021/2022 včetně zápisů o poučení dětí o bezpečném chování ve třídě a při činnostech mateřské školy
9. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků mateřské školy a osvědčení z absolvovaných seminářů v rámci DVPP
10. Pracovní náplň pedagogických pracovníků a rozpis jejich výchovné práce ve školním roce 2021/2022
11. Školní matrika dětí vedená ve školním roce 2021/2022 (vzorek)
12. Plán pedagogické podpory pro dítě se speciálními vzdělávacími potřebami pro školní rok 2021/2022
13. Dokumentace školy k posouzení ekonomických podmínek školy, zajištění bezpečnosti dětí a školního stravování
14. Inspekční zpráva ze dne 2. 10. 2014; č.j.: ČŠIB-1046/14-B

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csic.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Regina Smíšková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Regina Smíšková v. r.

Bc. Olga Karmazínová, kontrolní
pracovnice

Bc. Olga Karmazínová v. r.

Mgr. Zuzana Podloučková, školní
inspektorka

Mgr. Zuzana Podloučková v. r.

V Brně dne 26. října 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Ivana Zajícová,
ředitelka školy

Mgr. Ivana Zajícová v. r.

V Říčanech dne 3. 11. 2021